

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Češko: Za vojo in narod — in pravico in pravičnost — pa boja in umagel

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH...

MARC
16 C. Matija, spokor.
17 P. Patrik
18 S. Ciril Jeruz.
19 N. 4. Postna-Jozet
20 P. Feliks in tov.
21 T. Benedikt
22 S. Nikolaj, zvel.
23 C. Irenej
24 P. Gabriel
25 S. Oznan, M. D.
26 N. Tih, nedelja
27 P. Rupert, škof
28 T. Janez, pušč.
29 S. Jona
30 C. Angela, Fol.
31 P. Bl. Modest

STEV. (NO.) 57. CHICAGO, ILL., PETEK, 24. MARCA — FRIDAY, MARCH 24, 1939 LETNIK (VOL.) XLVIII.

Vnema Anglije in Francije se ohlaja - Za novi vojni davek

Kaže se, da je bilo bombastično kričanje Anglije zadnje dni popolnoma prazno, brez vsake volje za ostrejši nastop proti Nemčiji. — Poljska protestirala proti brezpomembnemu sporazumu. — Nov pohod nazijev.

London, Anglija. — Domnevalo se je zadnje dni, da se bo Anglija končno vendarle zbudila iz svoje omamljenosti in opustila svojo mило politiko napram agresivnim diktatorjem ter jim bo enkrat odločno povedala, da je mera že prenapolnjena. Chamberlainove grmeče besede, ki jih je izpregovoril zadnji teden in s katerimi je tako ogorčeno ožigosal nazijski rop nad Čehi, je vtil Evropi upanje, da je mož končno le izpregledal. Še bolj je bil svet prepričan v tej domnevi, ko so se izdala bombastična poročila, da je Anglija stopila na čelo gibanju, da se ustanovi skupna fronta evropskih držav v svrhu preprečenja nadaljnje Hitlerjeve invazije.

Zdi pa se, da je bilo vse to kričanje in ogorčenje le brezpomemben penasti mehurček. Anglija in z njo Francija ste namreč zopet pričeli delati umik, Nemčija pa kaže nasprotno še večjo drznost kakor prej. Izkazalo se je, da je tista angleška protihitlerjevska kampanja nekaj popolnoma vodenega, brez vsakega resnejšega cilja. Vidi se to iz proglasa, ki ga je izdala angleška vlada v to svrhu in kateri bi bil imel biti podpisani od Anglije, Francije, Rusije in Poljske. Najstrožji 'nastop' proti Hitlerju bi glasom tega proglasa imel obstojati v tem, da se te države "takoj posvetujejo glede medsebojne obrambe v slučaju kakega nadaljnega političnega napada". To pomeni, ako bi Hitlerjeva vojska vdrla na pr. v Rumunijo, bi glasom tega angleškega predloga evropske velesile ne šle napadeni državi takoj na pomoč, marveč bi se najprej sklicalo "posvetovanje", kaj naj se podzvame, če se sploh kaj podzvame.

Nič čudnega ni, da je Poljska takoj odklonila, da bi tak brezpomembni "sporazum" podpisala, kajti, kakor je Anglija jasno povedala, "bi z njim prišla v še bolj kočljiv položaj, kakor pa je že zdaj. Z njim bi si namreč napravila iz Nemčije pravo sovražnico, dočim bi ne mogla od ostalih velesil pričakovati druge pomoči kakor "posvetovanje". Na ta protest Poljske je Anglija sicer pristala, da bo proglas malo poostrila, toda pričakovati ni, da bi se kaj znatno oddaljila od sedanjege besedila.

Razvidi se iz tega, da kljub vsemu navidezno ogorčenju zadnjih dni ni pričakovati nikakega resnega odpora proti nazijem, in so torej naziji dokaj upravičeni za svoje svarilo, ki so ga naslovili na male države, namreč, da bodo te izvršile naravnost sodo umor, ako se bodo vezale z Anglijo v kak pakt proti Nemčiji. Kako brezbržni ste Anglija in Francija napram nazijski agresivnosti celo zdaj, v tem najbolj napetem času, se razvidi, ko niste niti

MUSSOLINI SE OGLAŠA

Posvaril demokratične države, naj bodo mirne in tiho.

Rim, Italija. — Z gotovostjo se pričakuje, da se bo prihodnja poteza, ki jo namerava izvesti os Rim-Berlin, vprizorila na rimskem koncu. Dočim se bo Hitler brzkone za par mesecev "oddahnil", da reorganizira novo zasedne kraje, se bo pa istočasno dvignil Mussolini s ponovnimi zahtevami proti Franciji. Zadnji torek zvečer je imel fašistični veliki svet svojo sejo, na kateri je izdal poročilo, da Italija odobrava Hitlerjevo okupacijo Češke, ter, da je zveza med obema državama enako trdna kakor kdaj prej, in je istočasno zagrozil demokratičnim državam, da bodo izzvale vojno, ako bodo podvzele kak protikorak proti totalitarnim državam. — Neko poročilo iz Pariza govori, da je Francija stavila Italiji ponudbo za pogajanja za mirno rešitev italijanskih zahtev.

ŠOLSKO LETO ZA EN TEDEN DALJŠE

Chicago, Ill. — Mestni šolski urad je odredil zadnji torek, da se bo k sedanjemu šolskemu letu 38 tednov dodal v juniju še en teden. Ta teden bo stal mesto \$1.200.000 kar bo poravnano deloma s povzkom v vzgojnem skladu, ki ga je odobrila zakonodaja, deloma z raznimi prihranki lanskega leta. Vodstvo izraža upanje, da se bo prihodnje leto dodal lahko še en teden, da bo na ta način prišlo šolsko leto nazaj na prejšnjih 40 tednov.

POLJAKI ZAHTEVAJO PREUREDETE VLADE

Varšava, Poljska. — Opozicijske stranke na Poljskem so se te dni dvignile in poslane predsedniku Moscičkiju zahtevo, da ima preurediti vladni kabinet tako, da bodo v njem zastopane vse stranke, in sicer zaradi nevarnosti, ki preti Poljski od Nemčije. Na čelu temu gibanju je močna poljska kmetijska stranka.

EDEN BREZUSPEŠNIH PROTESTOV

Chicago, Ill. — Tukajšnje litvinsko prebivalstvo je to sredo zvečer priredilo zborovanje v protest proti priključitvi mesta Klajpede (Memel) Nemčiji. Pravijo, da je to mesto litvinsko, kljub temu, da je prej spadalo Nemčiji. Litvinska vlada je zadnji ponedeljek pristala na pritisk Nemčije, da ji mesto odstopi s prstom ganili in niti z besedico protestirali proti novemu pohodu nazijev, izvršenem to sredo, ko so jim morali Litvinci prepustiti mesto Klajpedo (Memel) z okolico.

VLADNI ODBOR ZA ČEŠKO

Namesto parlamenta vlada odbor s svetovalci.

Praga. — Bivši predsednik čehoslovaške republike, Emil Hacha, je zadnji torek uradno razpustil parlament, ki litak ni imel nobene besede več. Namesto njega se je za Češko in Moravsko ustanovila nove vrste vlada po nazijskem vzorcu. Imenoval se je za nju "državni odbor", sestojč iz 12 mož, s Hachom na čelu; temu je pridelenih 100 oseb kot svetovalcev. Niti odbor, niti svetovalci pa ne bodo izvoljeni marveč imenovani, pri čemer bodo prišle v poštev seveda le take osebe, ki jih bodo odobrili naziji.

SLOVENSKE TROJČKE NA RADIO

Chicago, Ill. — Slovencem v Chicago in okolici se pripoča, da naravnajo svoje radio aparate to soboto, med 3:30 in 4. uro na postajo WHIP (1480 K. C.), da bodo slišali neki izredni program. Nastopili bodo namreč s svojimi kitarami trije slovenski dečki-trojčki, sinovi družine Joseph in Mary Plut s Pullmana. Ta program daje Studio Monarch of Music, pri katerem se ti dečki učijo igrati na svoje instrumente, in sicer igrata Joseph in William havajsko kitaro, Herman pa špansko kitaro, ter želijo, da bi imeli dosti poslušalcev.

UNIVERZA PREJELA MILIJONSKO DARILO

Chicago, Ill. — Tukajšnja Northwestern univerza je prejela zadnji torek največje denarno darilo v svoji zgodovini, namreč celih šest in tričetrt milijona dolarjev. Ta lep znesek je prišel od Walter P. Murphy Foundation iz Chi-

ČEHI SE BODO BORILI, PRAVI BENEŠ

Chicago, Ill. — Slavnij pija-nist Ignac Paderewski, svoječasni načelnik poljske vlade, je prejel zadnji torek od dr. Beneša pismo z zahvalo za izražene simpatije ob ugrabitvi Češke in v njem je dr. Beneš povdaril, da bo on sam nadaljeval borbo proti upostavitvi brutalne sile na svetu, in da je istočasno prepričan, da bodo to borbo vodili naprej tudi Čehi in Slovaki. Oba moža, Paderewski in Beneš, sta točasno v Chicago; prvi na koncertnem potovanju, drugi kot predavatelj na čičaški univerzi.

KRIŽEM SVETA

— Varšava, Poljska. — Podobno kakor poslanik v Washingtonu, se tudi tukajšnji čehoslovaški poslanik, J. Slavik, upira, da bi oddal Nemcem poslaniško poslopje. Povdaril je zadnji torek, da se iz poslaništva ne bo umaknil drugače, kakor, če se bo uporabila sila proti njemu. — Bogota, Columbia. — Na italijanskem parniku Orazic je v Buenaventura prišlo v torek do spora med posadko in ljudstvom, ki je napravilo obisk na ladji, in sicer v razgovoru o demokracijah in diktatorstvih. Konec je bil, da je posadka pometala posetnike z ladje. — Buenos Aires, Argentina. — Iz Brazilije se poroča, da je tamkajšnja vlada podvzela gibanje skupno z državo Čile, da se pridobe južnoameriške republike za skupno protestno noto proti Nemčiji zaradi ugrabitve Češke.

PROTI DOBIČKARSTVU

Novi predlog priporoča visoko zvišanje dohodninskega davka v slučaju vojne.

Washington, D. C. — V kongresu se je pričelo novo gibanje, da se pripravi Zed. državam v slučaju vojne ne le dovolj orožja za obrambo, marveč tudi zadostnih denarnih sredstev. V to svrhu je zadnji torek 50 senatorjev podprlo zakonski predlog, ki se ima predložiti v obeh zbornicah istočasno, po katerem bi se poskrbelo za potreben denar za vlado in se obenem preprečilo vojno dobičkarstvo.

Ako bo predlog uzakonjen, se bodo po njem drastično zvišali dohodninski davki, kakor hitro bi dežela stopila v vojno. Za sčmca bi bilo neobdajčljivega samo \$500, za oženjenega pa \$1000. Vse drugo bi bilo podvrženo 6 odstotnemu davku. Poleg tega bi bila naložena posebna naklada na dohodke od \$20.000 naprej, kateri bi se pričeli z 10 odstotki in se zviševali gor do 93 odstotkov. Tako bi se od dohodka milijona dolarjev plačalo davka \$980.210. Nasprotno pa predlog ne določa nikake mobilizacije industrije in delavstva v slučaju vojne.

AMERIKA NASPROTNA OKUPACIJI ČEŠKE

Washington, D. C. — Državni department je v torek popoldne objavil noto, ki jo je poslal nazijski vladi v odgovor na obvestilo o priključitvi češkega ozemlja nemškemu Rajhu. Ameriška nota je bila sestavljena v izredno ostrem tonu; v njej se je povdarilo, da ni imela Nemčija nobene zakonite podlage za okupacijo in, da je zato Zed. države tudi ne priznavajo.

Iz Jugoslavije

Otroci, ki so že priletli, so zažgali očetu hišo, ker jo je hotel prodati. — Huda nesreča mladega delavca, ki je prijel za električno žico visoke napetosti. — Smrtna kosa in drugo.

Maščevalni otroci Maribor, 28. febr. — V Ploderenici so imeli požar, ki je sredi noči uničil hišo in gosposdarsko poslopje posestnika Franca Šenvetra. Ogenj je opazila prva hišna gospodinja Marija Šenveter, ki je potem naglo prebudila moža ter sta se tako pravočasno rešila. Sedem, ki so prišli na pomoč; se je posrečilo rešiti nekaj pohištva. Požar pa je tako naglo napredoval, da niso mogli rešiti iz hleva vse živine ter je zgorela ena krava in ena telica, tri svinje ter vse kokoši. Škoda je velika, pokrita pa je komaj do polovice z zavarovalnino. Izbruh požara je pokazal, da je ogenj bil namerno podtaknjen. Goreti je namreč začelo v listnjaku poleg hleva. Orožniki pri Sv. Marjeti ob Pesnici so pri preskavi osumili tri otroke pogorelega posestnika, da so zakrivil požar. Njihov sum se opira na grožnje, s katerimi so otroci pretli očetu, ker je nameraval prodati svoje malo posestvo ter se z ženo vred preseliti v Maribor k najmlajši hčerki, ki je tam poročena. Ostali otroci, 42 letni Karel, vinar v Partinju, 25 letni Franc, vinar na Malni, in 32 letna Franciška, ki je žive-la pri starših, so nasprotovali prodaji posestva, ker so se bali, da bi izgubili dom. Zaradi tega so očetu opetovano grozili. Ko pa je oče kljub temu grožnjam hišo s posestvom prodal ter je že prejel aro na račun kupnine, so otroci odšli v Maribor k odvetnikom, da bi na kak način preprečili prodajo domačije. V Mariboru niso ničesar opravili, ker se jim je reklo, da ne more njihovemu očetu nihče braniti prodaje. Potem so prišli vsi na dom ter so pretli očetu, da bodo rajše zažgali hišo, kakor pa da bi jo prodal, tako da ne bo nihče nič imel. Vsi trije navedeni otroci so bili aretirani. Pri zaslišanju so sicer priznali, da so očetu grozili, če bo hišo prodal, niso pa požara podtaknili.

Z voza sta padla

Ko je 50 letni posestnik Ignac Šeligo iz Gradiškega dola pri Rogoški Slatini nalagal v Podplatu seno, je padel z voza in se nevarno pobil. — V Rajhenburgu je padla 13 letna hčerka posestnika in trgovca Majda Jeričkova tako nesrečno z voza, da je dobila hude notranje poškodbe.

Smrtna kosa

V bolnici v Slovenjem Gradcu je umrl Ivan Guzelj, večletni župan občine St. Janž star 54 let. — V mariborski bolnici je umrl Rudolf Batič, trgovec star 53 let. — V Gaberju na Goriškem je umrla Marija Turk, stara 37 let.

Ban Dr. Natlačen častni občan

Delegacija občine Ribnica na čelu s svojim županom Davornim Oničem, dekanom Skubicem ter še nekaterimi drugimi člani občinskega sveta, je izročila banu dravske banovine Dr. Marku Natlačenju diplomu častnega občana občine Ribnica.

Dve zlati poroki

V župniji Trbovelje so slavili pred kratkim kar dve zlati poroki. Monsignor in župnik G. Gašparič je v novi hrastniški cerkvi zlatoporočil 82 letnega Florijana Drolca z njegovo 78 letno zvesto družico Marijo rojeno Kolar. V trboveljski cerkvi se je pa vršila isti dan od nenavadno veliki udeležbi zлата poroka 72 letnega Leopolda Medveška in 70 letne Marije, rojene Žonta.

Elektrika ga je ubila

Kamnik, 27. febr. — V Stranjah se je v soboto popoldne pripetila huda nesreča, ki je terjala življenje 27 letnega delavca Poldeta Žagarja iz Prapretnege pri Sv. Primožu. Zaposlen je bil v tovarni "Kaolin" v Črni. Kleparju Kramarju, ki je imel tudi nadzor nad električnim pogonom podjetja, je Žagar napeljeval anteno za radio. Za pomagata pri delu je naprosil sosedovega dečka. Žagar je na drevesu pritrjeval žico za anteno, fantu pa je zaklinal naj žico malo nategne. Ko se je detek dotaknil žice, ga je streslo, pa je posvaril Žagarja, naj se je ne dotika. Žagar pa je sam splezal na tla in

Napad

Ko je vinar Avgust Duž iz Ljubstave v ptujskem okraju stopil nekega večera iz svoje hiše, ga je iz skrivališča nenadoma napadel neznanec in mu z nožem prizadejal hudo rano.

Katoliški Slovenci, zganimo se!

Čas hitro beži. Samo še teden dni je in kampanja "Amer. Slovenca" bo končana. Ali si ti, ki to čitaš, že storil kaj za svoj katoliški list v letošnji kampanji? Si mu pridobil kakega novega naročnika? Ali si bil kaj aktiven v tej kampanji, ali si samo na druge gledal, češ, bodo že drugi.

Prihodnja nedelja dne 26. marca je zadnja nedelja v letošnji kampanji "A. S." — Vsi prijatelji katoliškega tiska med ameriški Slovenci se naj to prihodnjo nedeljo dvignejo in naj grejo na živahno agitacijo. Stori vsak kar moreš za svoj katoliški list. Ne pusti, da bi šla kampanja mimo tebe, ti pa da ne bi niti s prstom ganil za njen uspeh. Takoj naredi načrt, da v nedeljo obiščeš tega ali onega svojega prijatelja in ga pridobiš za naročnika "Amer. Slovenca". Stori tako in veliko dobro delo boš storil zase in za svoje prepričanje.

VSEM STARIM NAROČNIKOM PA TO-LE: Udeležite se letošnje kampanje tudi vi s tem, da v tem času do 31. marca t. l. svojo naročnino obnovite in da glasujete za enega ali drugega kandidata v tej kampanji. Obenem si na ta način pridobite tudi krasen zemljevid "DRAMA EVROPE", katera nagrada jenja z dnem 31. marca t. l. Obnovite v tem času naročnino in dobili bote krasni zemljevid, ki bo vam v spomin, kako je zgledala Evropa predno je Hitler pobasal Nemško Avstrijo in Češko. Zapomnite si, do 31. marca t. l. je vam brezplačno na razpolago, če v tem času obnovite svojo naročnino za celo leto. Po 31. marcu ta nagrada jenja.

ŠE ENKRAT PA: NE POZABITE AGITIRATI PRIHODNJO NEDELJO 26. MARCA ZA NOVE NAROČNIKE ZA "AMER. SLOVENCA"! Na delo dokler je čas!

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telephone: CANAL 5544. Subscriptions: For one year \$5.00, For half a year 2.50, For three months 1.50.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopisani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Širjenje nazijske propagande

Dobro pripravljena propaganda je največja sila na svetu. Propaganda se vedno vodi svetovno mnenje. Danes najbolj popularna država ali narod, postane po zadosti propagandi jutri osvražen, ali obratno, kakor ga že slika propaganda. Nemški diktator Hitler, je bil leta 1924 vržen radi političnega hujskanja v zapor. Takrat pripoveduje sam, da je v samoti pisal knjigo "Mein Kampf", ki so jo pozneje Hitlerjevi fašisti sprejeli za svoj narodni in politični evangelij.

Učitelj: "Koga imamo mi Nemci zahvaliti za vse?" Otrok mora odgovoriti: "Našega voditelja, Adolfa Hitlerja." Učitelj: "Zakaj?" Otrok: "Zato, ker on je osvobodil nemški narod iz sramote versailleskega miru." Učitelj: "Zelo dobro, ampak on je storil še veliko več, on je naredil iz nas svetovno silo, tako da se vsi rdeči in vsi judje bojijo Nemčije. Kdo je bil pa Amerikanec Wilson s svojimi 14. točkami?" Otrok: "Sluga judov." Učitelj: "Vidite, v Severni Ameriki, v Angliji in Franciji je vse kontrolirano od judov." Otrok: "V newyorškem mestu so sami judje in masoni. Ti so vsepovsod." Učitelj: "In kaj se mi učimo iz tega?" Otrok: "Iz tega se učimo, da mi moramo stati za našim voditeljem."

Drugače bo po njem. Kadar kdo napade kako slovansko državo, takrat je treba napadalca pomagati, mesto, da bi branili svoje rodne brate. Tako so ravnali Poljaki in Slovaki, ko so Nemci napadli Češko. Med južnimi Slovani ni mnogo bolje. Vodja Hrvatov igra pravkar podobno izdajalsko politiko. Itd. Mi se kregamo in pripravimo radi nekih davkov, radi nekega zastopstva v upravi in to takrat, kadar skozi vsa okna lezejo v hišo tujci pirati, da nas oropajo vsega, kar imamo. Orpali bodo nas ne le za kake malenkosti pri davkih ali za kako mesto v upravi, orpali nas bodo gospodarske in politične svobode, orpali bodo naše šole našega lastnega jezika.

ZANIMIVÉ VESTI IZ JOLIETA

Joliet, Ill.

V nedeljo 12. marca, so društva Najsv. Imena, naše fare imela pri osmi sv. maši skupno sv. Obhajilo, navzlic izredno slabem vremenu, to nedeljo, je bila vdeležba od članov prav dovoljna in je bilo lepo videti, ko so možje, mladeniči in dečki skupno pristopili k mizi Gospodovi in strem pokazali zvestobo in ljubezen do Najsv. Imena. Med to sv. mašo je č. g. župnik Rev. Butala, blagoslovil krasno "nebo", ki ga je kupilo moško društvo Najsv. Imena na željo g. župnika, ker se nismo imeli v naši cerkvi tega do sedaj. Nebo je krasno izdelano in bo povečevalo slovesnost v Najsvetejšem pri procesijah v cerkvi. Po sv. maši so se vsi člani podali v farno dvorano, kjer so članice Dekliške Marijine družbe, priredile okusen skupen zajutek. To je bil prvi skupen zajutek za člane Najsv. Imena in naši dvorani, ki se je priredil na priporočilo č. g. župnika Rev. M. Butala. Po zajutрку je č. g. župnik v lepih besedah častital članom na tako lepi vdeležbi, na kar je predstavljal č. g. Rev. Hugh z tukajšnje kat. višje šole z reda Karmelitov. Rev. Hugh je izboren govornik. V svojem govoru je najprej pohvalno omenil, današnji sestanek družtev Najsv. Imena v fari sv. Jožefa ter izrazil željo, da bi bil prihodnji sestanek še bolj številno obiskan od mož in mladenčev fare sv. Jožefa in da bi sleherni moški faran postal član društva Najsv. Imena. Kajti, če kedaj, je v sedanjih časih potrebno, da se katoliški možje in mladeniči združijo v to lepo cerkveno organizacijo, da skupno nastopajo proti sovražniku sv. vere in božjih nauk. Nato je č. govornik zanimivo opisal svoje doživljanje v sv. deželi, kjer je živel naš Zveličar. Za tem je pa z vso vnelo povdarjal pomen katoliške akcije, katera je že veliko dobrega storila in se je sedaj zopet zavzela, za posebno nalogo, da se prepriči in zastavi zlasti med mladino, slabo berilo, časniki, knjige in razni magazini z nemoralnimi slikami, ki zastrupljajo naš mladi rod. Živo je naslikal žalostne razmere, ki vladajo med mladino radi teh pohujšljivih listov ki se prodajajo vsepovsod. Če hočemo mladino rešiti propasti in nemoralnosti, je potrebno, da se pristi slabem berilu in te vrste slikam, odločno nastopi. Treba je skupno dejansko pokazati, da ne bomo dopustili, da bi brezverski in brez značajni izdajatelji takih listov in knjig kvarili naše sinove in hčere ter jih spravljali v časno in večno nesrečo. In ravno člani društva Najsv. Imena so v prvi vrsti poklicani in dolžni, da stopijo v to akcijo in pokažejo, kot pravi značajni možje in mladeniči, da so vedno pripravljeni braniti čast Najsv. Imena in nauke našega Zveličarja in sv. Cerkve. Zato možje in mladeniči, delujete na to da sleherni mož in mladenič, pristopi v organizacijo Najsv. Imena, ker le v skupni moči bo nam mogoče nastopiti uspešno in rešiti našo mladino nevarnosti pogube, ki ji preti v sedanjih žalostnih časih. Globok utis je napravil govor č. govornika na vse navzoče in je gotovo, da bodo naša društva Najsv. Imena z vso vnelo sodelovala v tej velepomembni akciji. Nato se je pa vršila redna seja moškega društva, pri kateri je prisostoval tudi č. g. župnik, ki je podal razna koristna navodila članom za dobrobit in boljši napredek društva Najsv. Imena. Na tej seji je bilo došlo, da se otvori kampanja za pridobitev novih članov in se povabi vse moške farane, da pristopijo v društvo. Daje se je izrekla zahvala č. g. župniku, za prireditve tega sestanka in je bilo sklenjeno da se v bodoče taki sestanki vrše vsake tri mesece. Tako je bilo soglasno sklenjeno, da se vse prireditve vrše vedno skupno z mladeniškim in deškimi društvom. Važen korak

je društvo storilo sklepom, da bo izdajalo vsake tri mesece svoj list "Glasnik društva Najsv. Imena fare sv. Jožefa", ki bo imel namen bodriti moške farane za delo v večjo čast Najsv. Imena. Za urednika Glasnika je bil soglasno imenovan naš naudušeni vrlodelavni podpredsednik Louis Zveznikar, ki je obljubil, da bo vse storil kar bo v njegovi moči, da bodo društva Najsv. Imena potom Glasnika dosegle lepši uspeh in zanimanje med farani. Daje se je tudi razmotrivalo o nameravanim zidanju novega kolegija v Lemontu ter je društvo soglasno odobravalo ta potrebni načrt in sklenilo, da bo po svoji najboljši moči pomagalo in podpiralo to za vse katoliške Slovence v Ameriki važno Institutijo. Sklenjeno je bilo tudi, da "nebo" ki ga je društvo kupilo, nosijo v procesijah v cerkvi odborniki moškega društva Najsv. Imena ali njih namestniki, kot častna straža pri Najsvetejšem Društvu je izreklo lepo zahvalo, mladeniškem in deškemu društvu za lepo vdeležbo in sodelovanje pri tem sestanku. Tako se je tudi izrekla zahvala članicam Dekliške Marijine družbe, za lepo prirejeni zajutek. Nato je bila zaključena ta znamenita seja. Z veseljem so se člani podali domov, prepričani, da je tudi za moško društvo Najsv. Imena nastopila nova doba v naši fari. Cenjene farane, ki še niso člani našega društva, se tem potem prav ljudno vabi, da pristopijo v tej kampanji. Spadamo k raznim podpornim društvom, delujemo za napredek istih, da si zagotovimo pomoč v naših neugodih in boleznih. Potrebno je pa tudi, da smo organizirani v cerkveni organizaciji kot je društvo Najsv. Imena in si tako preskrbimo tudi duhovno pomoč in zavarovalnino po naši smrti, kajti edino ta bo veljavna, ko homo stopili pred večnega sodnika. V društvo Najsv. Imena imate priliko storiti mnogo dobrega, ker pomagate razširjati čast Najsv. Imena in delovati za obrambo sv. vere. Z vašimi dobrimi zgledji boste pridobili še druge da bodo ostali zvesti sv. veri in rešili svoje duše. Vaši sinovi in hčere vam bodo sledili in v vaših družinah bo vladala duhovna sreča in zadovoljnost. Zato možje fare sv. Jožefa, sedaj je prilika, da se združimo v skupno organizacijo in pokažemo našo odločnost kot trdni katoliški možje, kateri smo vedno pripravljeni braniti našo vero.

Dogodki

međ Slovenci po Ameriki

Obmevi volitev Milwaukee, Wis. — Oba slovenska kandidata Frank Markel in Frank Schneider, ki sta kandidirala za aldermana v peti Wardi, sta pri primarnih volitvah pretekli teden propadla. — Bolj srečni so bili rojaki v West Allisu, kjer je dobil večino glasov in zmagal za policijskega sodnika rojak Nick Lucas, dočim je Ferdinand Glojek dobil najmanj glasov.

Obsojen Cleveland, O. — Na 60 dni zapora je bil tukaj obsojen John Kozar, star 38 let živeč na East 47th St. in sicer zato, ker je trdil, da je ameriški državljani dočim v resnici ni bil. Sam je bil prepričan da je ameriški državljani, toda sodnja tega njegovega prepričanja ni upoštevala, ampak ga je obsodila, dasi se nahaja v tej deželi že od svojega drugega leta.

Napredni rojakinji Geneva, O. — Pretekli torkes sta mladi hčerki Mr. in Mrs. John Pečjak, Dorothy in Nettie, igrali na radio postaji WICA v Asthabul. Igrali sta pod pokroviteljstvom Honolulu glasbenega konservatorija. Nettie je igrala na havajsko električno kitaro Dorothy pa na špansko.

Vest iz domovine Chicago, Ill. — Tukajšnji rojak Anton Zupancich z 1937 W. Cermak Rd. je prejel iz starega kraja žalostno sporočilo, da mu je v Radečah pri Zidanem mostu umrla sestra Franca Škerl, (Zupanič), ki zapuška moža, štiri sinove, tri hčere, dva brata in sestru. Tukaj v Ameriki pa dva brata in sicer že omenjena Antona in Johna v La Salle. — Nadalje omenja poročilo da so umrli v domovini Martin Žiž v Brunški gori, Antonija Simončič na Brodu in Mary Jerman iz Česnjice, fara Št. Janž. — Naj jim bo lahka domača gruda.

Rojenice Cleveland, O. — Pri družini Mr. in Mrs. Louis Shuster so povasovale dobre vile rojenice in jim podarile za spomin krepkega 10 funtov težkega fantka.

STROJEVODJA ZAVOLJO NESREČE ZNORLO

V bližini Fourchambaulta na Francoskem je lokomotiva redavno povozila osemletno deklico. Strojvodja Charles Utery, ki nesreče ni bil kriv, kajti otrok je bil v nepazljivosti sam stekel pred stroj, je tako razburil, da je zno-rel. Nekoliko dni pozneje je v blaznici umrl.

REDKA PRILIKA

se nudi, da si nabavite hišo, ki bo vam nosila lepe dohodke. Proda se vam trinadstropna hiša odspredaj s šestimi stanovanji in dva nadstropna zadaj z dvema stanovanjema, vse v enem postopju. Zidana hiša. Vsa stanovanja stalno oddana in nosijo dobre dohodke. Lepo dekorirana in cementiran basement. Proda se zelo poceni. Hiša se nahaja na 2031 W. 23rd St. — Za nadaljna pojasnila se obrnite na:

PAUL DOBBERSTEIN 3635 West Cermak Road, Apt. 115 Chicago, Ill. Tel. CRAWFORD 6229. Po 6. uri zvečer.

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(75)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

V tem, ko je Tarzana napadel prvi lev in se je vzpel nanj, da ga raztrga, je Tarzan z nevažno hitrostjo skočil na stran in se za hrbtom leva rezal drugemu, ki ga je nameraval napasti od nasprotni strani. Tako sta se dej razkacena leva gledala drug v drugega, namesto v Tarzana.

Prvi lev, kateremu se je Tarzan tako spretno umaknil, je z gotovostjo menil, da drugi lev le nje ga gleda in da ga namerava napasti, zato se je z vso srditostjo zagnal v svojega napadnega druga. Tako sta se leva silno zagrizla drug v drugega in močnejši je kralja premagal sibijskega.

Ko je močnejši lev zmagal nad sibijskim, se je obrnil k svoji žrtvi — Tarzanu. Tarzan je to pričakoval in predno mu je mogel napadajoči lev kaj storiti, je že bil na njem in mu z ostrim bodalom zadajal smrtno rane, dokler se ni zgrudil mrtev na tla. Tako je Tarzan zmagal oba.

POZOR! Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je navedeno potekla, obnovi jo in pomagaj listni!

GUZAJ

LJUDSKA POVEST

Spisal JANUŠ GOLEC

Ko so ljudje zvedeli iz časopisov in še več po ustnem izročilu, kako je izpadlo srečanje Guzaja z okrajnim glavjarjem in s kozjanskim oskrbnikom...

VIII. POGlavJE.

Solnce zahaja.

Zavest kratke zmage nad brežiškim glavjarjem je obledela v Guzaju kmalu. Nekaj mu je šepetalo, da se je spozabil tokrat predaleč in da se bo zapodila za njim mogočna gospoda z vso besnostjo.

se je glasilo njegovo zadnje tolovajsko geslo.

Guzaj je bil mož naglih načrtov in še hitrejših izvršitev. Ko je vse premislil, kaj noče in kaj bo storil v bližnji bodočnosti...

Zvečer jej je razlagal na klopi pred mlinom, kaj je sklenil, kar se mu mora posrečiti, da bosta srečna ter pričela novo življenje eden za drugega in za vedno združena.

Ukal bi bil to noč Guzaj od razposajane radosti, tako je bil vesel, ko se je vračal od dekleta, ki je potrdila vse njegove sklepe in mu šla brez oklevanja v objem sreče v — rajsko bodočnost!

Se nekomu je moral razodeti, da bo krenil na pravo pot in to je bila njegova nesrečna mati. Stara je že bila reva, onemogla, sključena ter vedno objokanega obraza radi gorja ter sramote, katerega jej je nakopal baš on nevrtdni sin dobre slovenske matere.

Poletnega večera, ko je bliskalo, treskalo in je lil dež, se je plazil za St. Jurjem, mimo Botričnice v grabo in na vrh po temnem gozdiču proti cerkvi sv. Primoža.

(Dalje prih.)

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Kap V starosti 35 let je zadet od kapi umrl Jurij Tomažič, šolski upravitelj v Šmartnem na Pohorju.

Okraden

Ko je na postaji v Mariboru čakal celjski trgovec Ludvik Reich na vlak proti Gradcu, mu je neki Mirko Kožuh, brezposelni slikarski pomočnik, ukradel kovčeg, v katerem je imel trgovec poleg obleke in perila tudi 5000 v denarju.

Konec 3000 funtov težkega bika

Posestnik Tone Zajec, p. d. Vidgajev v Št. Vidu nad Dolenskim, je vzgojil orjaškega bika, ki je tehtal 1500 kilogramov. (Mož je bil poprej v Ameriki, zaposlen na neki farmi).

Nezgoda

V Stožicah se je z motorjem nevarno ponesrečil brivski pomočnik France Kozamurnik. Padel je tako nesrečno, da so ga morali odpeljati v bolnico.

Odpovedana ljubezen

Pri Vuhredu je navalil 30 letni splavar Franc G. z gnojnimi vilami na 24 letno Alojzijo S. in jo poškodoval po rokah in hrbtu. Pri zaslišanju je France dejal, da je Lojziko zaradi tega napadel, ker mu je odpovedala ljubezen.

Vedno več žrtev

Kakor pove statistika, so stekli psi v Jugoslaviji v letu 1932 obgrizli nad 13 tisoč oseb. Naslednje leto 13.000. Leta 1935 že 14.500. Pred tremi leti je doseglo število po steklih psih poškočevanih ljudi 19.550. Zato so nekatere občine, med temi tudi zagrebška, sklenile uvesti prisilno cepljenje psov proti steklini.

Pisano polje

J. M. Trank

Kri, kri.

Bilo je nekaj mirovnih pogajanj. Madrid je rekel, da se mora vse zbrisati, Franco je odklonil. Kako bo, bomo videli. Franco zahteva, da se zagovarjajo taki, ki so tiste srečne (?) dni streljali druge, kakor bi bile muhe, samele da vidijo, kako kak far ali kak cerkvenjak ali naroden španec poskoči, ko ga piči svinec.

Institucija.

"Naprej" se postavlja, ko bo izvlečen nov papež: "Cerkvena vprašanja so pri teh volilnih pripravah stopila do cela v ozadje, kar potrjujejo naše trditve, da je cerkev velika politična sila in ne neka nad strankami in razrednimi interesi vzvišena nevtralna institucija".

Izpreminja se.

Ničesar nimam zoper kak "klobuk" ako je kdo v potrebi, in dalje pustim vsakega svobodo, da daje cente, kamor mu drago. Niti najmanj ne zabavljam, da se je izpremenilo. Le vrlo tragično je, ko se je tako izpremenilo, da bodo še potomci pisali: "Prej smo šampanjca pili, potem pa s klobukom hodili".

Katolicizem?

Miss Dorothy Thompson je zapisala: "the deeply religious conception that the human being's first loyalty must be to God — that is to say to the best in his own nature". To pomeni, da človek postavi samega sebe na mesto Boga. Popolnoma po nazoru nemškega nazizma in že starejšega hegelianizma. Hitler ji lahko pošlje medaljo. Pa je ta Miss Thompson huda na nazizem. in komuniste ter katoličanke ni mogel prehlaviti, ker je tako mila pisala o madridskih "demokrati", in je z Dorothy poppral katolike, med katerimi je sam umrl papež. O yeah, tudi "katolicizem" je lahko tako da ustreže nazizem in komunizem. "Bosta kakor Bog".

Visoko glavo.

Zapisal sem v N. S. nekaj o republik in monarhiji. To je zgolj akademično vprašanje, s katerim so se bavili že Aristotel, Plato, saj Tomaža Akvinčana, Suareza niti omeniti ne smem. ker sta iz srednjega veka. Očividno je moral g. Geo. Witkovich to robo preštudirati že preden sem jaz na svet prišel, ker vrlo visoko dvigne glavo in mi zabriše: "Trunk bi bil seveda bolj zadovoljen, če bi postavil kakega Hearsta, Coughlina, Forda ali Girdlera za kralje Združenih držav, svobodne državljanke pa bi g. Trunk najraje videl v vlogi podložnikov Njegovega Velikanstva". Preštudirati? H m? Morda pri kozah? Vem, da je bil g. Witkovich menda med "vitezi Krista", ali je pod monarhijo Njegovega Velikanstva tudi kašo pihal, kakor sem jo jaz, tega pa ne vem.

Na razpolago brezplačno

vsem naročnikom "Amer. Slovenca"

KRASNI ZEMLJEVID "The Drama of Europe"

ZEMLJEVID "DRAMA EVROPE" je novi zemljevid, ki prikazuje:

- 1. Zbirko v barvah tiskanih zastav vseh vodilnih evropskih držav.
2. Zemljevid Evrope, ki kaže: a) Meje Evrope pred svetovno vojno 1914. b) Meje Evrope po svetovni vojni leta 1918. c) Meje Evrope po Monakovski mešetariji, ki kaže kako so okrnili Čehoslovaško. d) Narodnostne meje, ki kažejo po katerih delih Evrope bivaajo razne narodnosti. O Slovencih kaže barva, da segajo notri v Furlanijo v Benetijo. Ta del zemljevida je zelo pomemben.

ZEMLJEVID "DRAMA EVROPE" je zbirka zemljevidov, ki kaže, stare in nove meje med državami v Evropi. Kaže zgodovino Evrope. Zelo vreden zemljevid je to. Posebno označbe raznih narodnosti na evropski celini dajo misliti vsakemu, kako je pričakovati, da se bo Evropa v tem oziru spreminjala v bodočnosti.

Ta ZEMLJEVID "DRAMA EVROPE" dobi tekom letošnje kampanje "Amerikanskega Slovenca", ki traja od 25. JANUARJA PA DO 31. MARCA 1939, vsak naročnik NOV ali STAR, ki bo v tem času plačal celoletno naročnino na list "Amerikanski Slovenec".

Torej kdor še ni naročnik "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" naj se tekom te kampanje do 31. marca 1939 naroči za celo leto na ta list in bo dobil BREZPLAČNO od Uprave lista ta krasni pomenljivi zemljevid "DRAMA EVROPE" VSI TISTI, ki so še naročniki "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" naj v tem času gotovo obnovijo CELOLETNO NAROČNINO in dobili bodo BREZPLAČNO ta zanimivi zemljevid.

Naročnine pošljite na Upravo lista, ali pa iste plačajte našim zastopnikom (cam) v vaših naselbinah.

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Road Chicago, Illinois

IZBORNO MONARCH PIVO

Monarch družba izdeluje nove vrste pivo "EXPORT BEER" Poskusite ga!

MONARCH pivo je izdelovano skrbno in natančno in vsebuje vse najboljše kakovosti, ki napravijo pivo dobro in okusno. Vedno pazite kako pivo se vam servira. Na zapadni strani mesta Chicago razpečava MONARCH pivo

BEER DEPOT

John Kochevar

WEST SIDE DISTRIBUTOR OF MONARCH BEER

2215 W. 23rd Street Tel. Canal 6177 Chicago, Illinois

NOVI SVET

je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriškkih Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslata na:

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lasnega rojaka. Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerno, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam! Kadar koli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK

527 North Chicago Street

JOLIET, ILL.

Telefon 2-4787